

**Atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022. – 2025. gadam
uzraudzības padome**

SĒDES PROTOKOLS Nr. 8

Rīgā

2025. gada 29. septembrī

Sēde notika: plkst. 15.00– 16.50

Norises vieta: Valsts kancelejas 1. stāva konferenču zāle

Sēdi vada:

I.A. Eklona – Valsts pārvaldes politikas departamenta vadītāja

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

I. Kuške – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes attīstības nodaļas konsultante labas pārvaldības jautājumos
Z. Legzdīņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Valsts pārvaldes attīstības nodaļas konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos
E. Matuseviča – Valsts kancelejas Stratēģiskās komunikācijas koordinācijas departamenta konsultante
Z. Kalniņa – valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vēstnesis" LV portāla LV "Cilvēks.Valsts.Likums" administratīvā direktore, galvenā redaktora vietniece
M. Valdmane – Finanšu ministrijas vecākā eksperte stratēģiskās plānošanas un risku vadības jautājumos
L. Riteniece-Balode – Valsts administrācijas skolas Resursu pārvaldības daļas vadītāja
A. Mākalna – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" politikas koordinatore
S. Liepiņa – biedrības "Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS" direktore
L. Ostrovskā – Valsts zemes dienesta Pakalpojumu dizaina departamenta direktore
E. Balgalve – Ekonomikas ministrijas Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja
Z. Vāgnere – Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietniece starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos
U. Lielpēters – Valsts ieņēmumu dienesta Stratēģiskās vadības lietu un sabiedrisko attiecību pārvaldes Stratēģiskās vadības daļas vecākais eksperts
L. Amatniece – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Datu pārvaldības nodaļas vecākā eksperte
V. Razumovskis – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Pašvaldību departamenta direktors
K. Iosava – Ārlietu ministrijas Komunikācijas grupas vecākā referente
M. Timma – Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta Aizsardzības plānu kontroles un analīzes nodaļas vecākā eksperte
M. Ponomarjovs – Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes Juridiskā departamenta jurists
M. Spilve – Sabiedrības integrācijas fonda Administratīvā un finanšu departamenta direktors
K. Leitāne – biedrības "Latvijas Jaunatnes padome" interešu aizstāvības eksperte
H. Beitelis – Valsts kancelejas Ārvalstu finanšu instrumentu departamenta vadītājs

Uzraudzības padomes sēdes darba kārtība:

1. Sestā nacionālā atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2026.-2027. gadam projekts;
2. Diskusija par plāna projektu;
3. Informācija par Atvērtās pārvaldības partnerības samitu 2025. gada 6.-10. oktobrī;

4. Informācija par Piektā atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.–2025. gadam atbalsta pasākumu konkursa gaitu.

1. Sestā nacionālā atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2026.-2027. gadam projekts

I.A. Eklona iepazīstina ar kopējo plāna izstrādes ietvaru un pamatojumu pasākumiem.

I. Kuške iepazīstina ar plāna projektā iekļautajiem pasākumiem.

Z.Legzdiņa-Joja informē par iecerēto plāna projekta turpmākās virzības laika plānojumu.

Padomes lēmums:

Pieņemt zināšanai Valsts kancelejas pārstāvju informāciju un uz klausīt padomes locekļu priekšlikumus.

2. Diskusija par plāna projektu

U. Lielpēters pauž pozitīvu vērtējumu par plāna redakciju, uzsverot, ka tajā ietvertas iepriekš uzraudzības padomē diskutētās idejas un panāktā kopīgā vienošanās par aktuālo. Aicina kopīgi domāt, kā ar iecerēm iet uz priekšu, ļaut īstenot, dot iespēju arī kļūdīties, lai labāk veiktos nākamajās reizēs. Pauž, ka resursu nepietiekamība dod iespēju tā rīkoties, jo katras kļūdas cena nebūtu augsta.

S. Liepiņa aicina pasākumu par budžeta caurskatāmību vēl pārrunāt – pauž, ka sabiedrībai pietrūkst informācijas par budžeta izlietojumu. Savā iepriekšējā darba pieredzē pārliecinājusies, ka atbildīgajai ministrijai šķiet, ka viss kārtībā, bet sabiedrība saka, ka viss nav gluži labi. Tāpat arī iepirkumu jomā problēma ir informācijas pieejamība, tā šobrīd ir divās datu bāzēs. Būtiska arī komunikācija par iespējām noskaidrot vajadzīgo informāciju par budžeta izlietojumu.

Būtiski izprast, ka nepieciešama efektīva pieteikto problēmu risināšana kā vajadzība, diemžēl iedzīvotāju un uzņēmēju pieteiktās problēmas ne vienmēr tiek uztvertas nopietni, kam ir cieša sasaiste ar neuzticēšanos publiskajai pārvaldei.

S. Liepiņa arī pauž, ka tiesību aktu izstrādes process ir neefektīvs un lēns un tādēļ arvien vairāk likumu grozījumu nonāk pa tiešo Saeimā. Nepieciešams īsāks process par trim gadiem. Vienlaikus uzsver, ka sabiedrības līdzdalībai TAP portāls ir labs. Aicina vērtēt iespējas lēmumu pieņemšanas procesa uzlabojumiem, kā arī uzsver, ka plāna projektā ietvertā ideja par TAP portālam līdzvērtīgu portālu pašvaldībām ir vajadzīga.

I.A. Eklona sniedz skaidrojumu, kāpēc Valsts kanceleja nevar uzņemties attīstīt digitālo risinājumu pašvaldībām lēmumu izstrādei un saskaņošanai.

L. Amatniece un V. Razumovskis diskutē par Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) iespējām digitālā risinājuma pašvaldībām attīstīšanai, vienojoties, ka nepieciešama saruna ministrijas iekšienē pirms plāna projekta tālākās virzības.

A. Mākalna un K. Leitāne aktualizē vairākas vajadzības TAP portālā – attiecībā uz paziņojumiem no TAP portāla, ja ir iesaiste vienreiz, tad paziņojumu saņemšanai jāturpinās par tālāko projekta gaitu, kā arī jaunatnes testa kā rīka iestrādāšanu TAP portālā.

Z. Legzdiņa-Joja informē, ka Valsts kancelejā ir uzsākts darbs pie TAP portāla 2. kārtas priekšlikumu izstrādes un plānota sabiedrības līdzdalības iespēju uzlabošana, kur vajadzību apzināšana notiks ar iesaistīto pušu aktīvu iesaistīšanu.

Z. Vāgnere pauž, ka plāna projektā ietvertas daudzas labas lietas, tostarp aktualizēta caurskatāmība, tajā pašā laikā iztrūkst konkrēta pasākuma par izpratni valsts pārvaldē, kā sniegt atgriezenisko saiti iedzīvotājiem līdzdalības procesos. Norāda, ka ierobežota finansējuma apstākļos arvien tiek samazināts finansējums visā publiskajā sektorā, aicina iecerēto bibliotēku iesaisti izrunāt ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, kā arī uzsver, ka bibliotēkas veido un uztur pašvaldības, līdz ar to, ir nepieciešama pašvaldību iesaiste un saruna par minimumu, ko varētu darīt. Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta atbalsts bibliotēkām, ko virza Kultūras ministrija, nebūs ātrāk par 2028. gadu. Tāpat pauž, ka, lai gan valsts veido mediju politiku, tomēr tā neietekmē mediju darbību, attiecīgi mediju interese sniegt atbalstu plāna īstenošanai būs atkarīga no pašiem medijiem.

M. Spilve jautā par plāna projektā minēto klientu apmierinātības pētījumu, vai tā fokusā ir tikai Valsts kanceleja, kā arī vai ir plānots turpināt tiesībprātības pētījumu. Pateicas, ka plāna projektā izmantoti sabiedrības saliedētības radara rezultāti, kā arī norāda, ka plāna projektā jāprecizē pasākumā par budžetu minētie termiņi. Pauž, ka pasākumā par TAP portālu jāprecizē rezultātīvie rādītāji, tomēr konceptuāli TAP portāla aktivitātes plānā jā saglabā. Papildus tam, attiecībā uz pasākumu par mākslīgo intelektu (MI), aicina MI izmantošanas valsts pārvaldē pasākuma ietvaru saskaņot ar VARAM un jaunizveidoto Mākslīgā intelekta centru.

U. Lielpēters aicina uz drosmīgiem piedāvājumiem MI jomā, kā piemēru min M. Geitsas fonda atbalstīto t.s. Gaismas tīklu, kas netieši veicināja latviešu valodas digitālo attīstību caur bibliotēku globālajām iniciatīvām un tehnoloģiju pieejamības veicināšanu, kas radījušas labvēlīgu vidi arī mazākumtautību valodu, tostarp latviešu, attīstībai digitālajā telpā, kā rezultātā šobrīd latviešu valodai ir priekšrocības pret daudzām citām mazajām valodām.

A. Mākalna pauž pateicību par plānu, novērtē dažādās ieceres. Aicina vērtēt pasākuma par integritātes pakta standarta izstrādi ietveršanu plānā, ņemot vērā, ka tas ir iecerēts arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas pasākumu plāna 2026.–2027. gadam projektā. Uzsver, ka Nacionālā attīstības plāna un citu plānošanas dokumentu izstrādes procesā nodrošināma mērķtiecīga un kvalitatīva iesaiste, aicina paredzēt konkrētu pasākumu plāna projektā. Pauž, ka attiecībā uz iecerēto biedrību un nodibinājumu kapacitātes stiprināšanai ārvalstu finanšu līdzekļu izmantošanā – būtiski nodrošināt atklātu konkursu uz biedrību un nodibinājumu vietām Eiropas Savienības struktūrfondu Uzraudzības padomē. Vērš uzmanību, ka kopumā iecerētie komunikācijas pasākumi vērsti uz aktīvajiem iedzīvotājiem, līdz ar to jādomā, kā aizsniegt tos, kas neiesaistās, piemēram, seniorus.

S. Liepiņa aicina izvirzīt TAP portāla uzlabojumiem mērķa rādītājus, kas ļautu novērtēt situāciju pirms un pēc uzlabojumiem. Pauž, ka, vērtējot biznesa procesus, ir vērts paskatīties darbinieku līmeni, kas iesaistīti atzinuma sniegšanas procesā, jo augstāko amatpersonu iesaiste ir minimāla, attiecīgi ir samazinātas iespējas sekot līdzī politikas uzstādījumiem.

I.A. Eklona skaidro, ka kopumā situācija ir zināma – projektu virzībā plaši izmantotas vairākkārtējas saskaņošanas, tomēr ir jārunā par būtību, tam rīkojamas klātienē sanāksmes vai nodrošināma sagatavotā projekta izskatīšana Valsts sekretāru sanāksmē.

K. Leitāne pateicas par plāna projektu, un pauž, ka Latvijas Jaunatnes padomes iepriekš paustās idejas ir ņemtas vērā. Priecājas redzēt, ka plāna projekts aicina sasniegt arī tos, kas vēl paši nav iesaistījušies. Atbalsta biedrību veidoto materiālu izplatīšanu caur bibliotēkām un vienotajiem klientu apkalpošanas centriem.

Z. Kalniņa informē par tieslietu nozares iniciatīvām kā izdevums “Satversme kabatā” un Latvijas Vēstneša portālā sadaļa Valsts vērtības¹, kā arī uzsver nepieciešamību braukt kopā uz dažādām vietām Latvijā.

Z. Legzdīņa-Joja pauž atbalstu iniciatīvai stiprināt iedzīvotāju pilsoniskās prasmes.

I.A. Eklona informē par plānā ietverto pasākumu skolu jauniešiem Latgalē, kas jau vienreiz veiksmīgi īstenots – būtiski turpināt iniciatīvas, ne vienmēr veidot no jauna ir jēgpilni.

U. Lielpēters atgādina, ka Latvijas Nacionālās bibliotēkas būvniecības laikā noslēgtais integritātes pakts ar biedrību “Sabiedrība par atklātību – Delna” ir sekmējis projekta īstenošanu un apliecinājis pilsoniskās sabiedrības uzraudzības nozīmi.

I. Kuške skaidro integritātes pakta modeli, ko šobrīd izstrādā Valsts kanceleja, paužot, ka vērtēs iekļaušanu plānā.

K. Iosava informē par jauno Ārlietu ministrijas iniciatīvu – atvērtās durvis reģionos, kā ietvaros norit braucieni uz Latgali un citviet Latvijā. Pasākuma auditorija ir jaunieši – 9./12. klase, studenti. Iecere paredz mobilu diplomātu vizīti, šogad vēl plānots apmeklēt Alūksni, Gulbeni, Liepāju, būtiski veidot sadarbības ar reģionālajiem medijiem. Tāpat dalās par iespēju izmantot Eiropas Savienības informācijas punktus, kuri ikdienā īsteno sabiedrības informēšanu par Eiropas Savienības jautājumiem. Ārlietu ministrija minēto iespēju izmanto kā resursu, lai multiplicētu informāciju. Bibliotekāri darbojas brīvprātīgi, tomēr ir ieinteresēti.

¹ <https://lvportals.lv/tema/kultura/valsts-vertibas>

Jautājumā par budžeta atklātību M. Valdmane pauž, ka jāturpina diskusijas par Finanšu ministrijas kompetencē esošajiem pasākumiem plānā, apņemas izrunāt ar kolēģiem. Iespējams, ka pasākums varētu būt saistīts ar izstrādātajām vadlīnijām par “Labās prakses rekomendācijas budžeta informācijas vienveidīgai atspoguļošanai tīmekļvietņu vienotās platformas vietnēs”, ņemot vērā tēmas nozīmību.

I. Kuške uzsver, ka jārespektē iedzīvotāju aptaujā paustais viedoklis par budžeta atklātības tēmas aktualitāti sabiedrībā.

S. Liepiņa aicina pieaicināt Valsts kasi, kura tieši šobrīd iecerējusi mainīt līdzšinējo praksi izdevumu publicēšanai.

M. Spilve pauž, ka vienveidīga prakse būtu labs risinājums un sniegtu ieguvumus, veidojot līdzīgi kā šobrīd tiek publicēti komandējumu izdevumi un atlīdzība.

A. Mākalna pauž, ka biedrībām ir grūti apkopot, kādi resursi tiek paredzēti pilsoniskajai sabiedrībai, mēģinājuši, tomēr beigās lūguši informāciju ministrijām un citām institūcijām.

Padomes locekļi vienojas, ka diskusija par budžeta datu pieejamību un iedzīvotāju vajadzībām šādu informāciju iegūt jāturpina un ir būtiski sabalansēt iespējas un vajadzības.

Padomes lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu izteiktos priekšlikumus plāna projekta saturam.
2. Valsts kancelejai līdz publiskās apspriešanas izsludināšanai vienoties par atsevišķu pasākumu saturu ar to īstenošanā iesaistītajām pusēm.

3. Informācija par Atvērtās pārvaldības partnerības samitu 2025. gada 6.-10. oktobrī

I. Kuške informē par plānoto dalību Atvērtās pārvaldības partnerības samitā 2025. gada 6.-10. oktobrī Spānijā un iespēju pievienoties **Vitoria-Gasteiz** deklarācijai.² Valsts kanceleja iepazinusies ar deklarāciju, kurā ir uzsvars uz nepieciešamību stiprināt demokrātiju, uzticēšanos un pilsonisko sabiedrību, kuras iespējas brīvi strādāt šobrīd daudzviet pasaulē tiek ierobežotas. Valsts kanceleja vērtēs iespējas pievienoties minētajai deklarācijai.

Padomes lēmums:

Pieņemt zināšanai Valsts kancelejas pārstāves I. Kuškes sniegto informāciju.

4. Informācija par Piektā atvērtās pārvaldības rīcības plāna 2022.–2025. gadam atbalsta pasākumu konkursa gaitu

I.A. Eklona informē par konkursā saņemto pieteikumu skaitu un to, ka Valsts kancelejas komanda turpina vērtēt pieteikumus, lai drīzumā paziņotu rezultātus. Pateicas Latvijas Vēstnesim par atbalstu konkursa pieteikumu iesniedzējiem.

Z. Kalniņa pauž pateicību par ideju saskaņošanu ar Latvijas Vēstnesi.

Padomes lēmums:

Pieņemt zināšanai Valsts kancelejas un Latvijas Vēstneša pārstāvju sniegto informāciju.

Nākamā uzraudzības padomes sēde plānota 2026. gada pirmajā pusē.

Pielikumā:

Valsts kancelejas prezentācija.

Valsts pārvaldes politikas departamenta
vadītāja

(paraksts*) I.A. Eklona

Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

² www.opengovpartnership.org/vitoria-gasteiz-declaration